

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР**

*Присвячується 85-річчю
Українського державного
університету залізничного
транспорту*

**ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УНІВЕРСИТЕТІ ЗА
ВІДПОВІДНИМИ РІВНЯМИ
ТА СТУПЕНЯМИ**

**ТЕЗИ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
КАФЕДР УНІВЕРСИТЕТУ**

(2-3 грудня 2015 року)

Харків 2015

Редакційна колегія

Шумик Д.В. (відп. редактор), Руденко Г.І.,
Калабухін Ю.Є., Колісник К.Е.,
Мкртичян Д.І., Прогонний О.М.,
Скорик О.О., Устенко О.В.,
Захарченко В.В., Костенніков О.М.

ТЕЗИ ОБ'ЄДНАНІ ПО СЕКЦІЯХ

СЕКЦІЯ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОГО ЦЕНТРУ ГУМАНІТАРНОЇ ОСВІТИ	3
СЕКЦІЯ ФАКУЛЬТЕТУ ЕКОНОМІКИ ТРАНСПОРТУ	41
СЕКЦІЯ ФАКУЛЬТЕТУ АВТОМАТИКИ, ТЕЛЕМЕХАНІКИ ТА ЗВ'ЯЗКУ	75
СЕКЦІЯ БУДІВЕЛЬНОГО ФАКУЛЬТЕТУ	89
СЕКЦІЯ МЕХАНІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ	103
СЕКЦІЯ ФАКУЛЬТЕТУ УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСАМИ ПЕРЕВЕЗЕНЬ	113
СЕКЦІЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ	125
СЕКЦІЯ ІНСТИТУТУ ПЕРЕПІДГОТОВКИ ТА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ КАДРІВ	133

необхідною умовою створення і функціонування внутрішньої системи управління якістю ВНЗ. Через мале фінансування, невирішені питання аудиторного навантаження викладачів цей потенціал ще недостатньо використовується, не створюються належні умови для здійснення наукових досліджень.

При формуванні української системи оцінки якості освіти необхідно враховувати як сформований історичний досвід, так і міжнародний досвід функціонування систем оцінювання в різних країнах. Проте слід пам'ятати, що процес упровадження передових ідей зарубіжного досвіду не сумісний з ігноруванням традицій, притаманних українській освіті.

О.В. Сиволовська

ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ ФОРМ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ У МЕЖАХ БОЛОНСЬКОГО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Одним із провідних принципів Болонського освітнього процесу є курс на збільшення обсягу самостійної роботи студентів (СРС), підвищення її якості і продуктивності. Практикою викладання суспільно-економічних дисциплін вироблено такі види самостійної роботи студентів:

- підготовка до аудиторних занять (лекцій і семінарів);
- самостійне вивчення окремих тем курсу;
- підготовка до всіх видів поточного і модульного контролю;
- підготовка до заліків та іспитів;
- написання рефератів і творчих робіт;
- самостійне вивчення та аналіз творів видатних мислителів;
- участь в олімпіадах, наукових і науково-практичних конференціях;
- участь у роботі політклубу, а також у міських і регіональних студентських проектах культурної і соціально-політичної спрямованості.

Ефективність цих видів самостійної роботи студентів може бути забезпечена тільки шляхом взаємодії багатьох чинників, серед яких:

- наявність сучасної матеріально-технічної та інформаційної бази;
- повне методичне забезпечення дисципліни, що вивчається;
- індивідуалізація і варіативність СРС;
- раціональний розподіл часу між різними видами СРС у ході вивчення відповідної навчальної дисципліни;
- постійний контроль викладача за якістю СРС, що доповнюється самоконтролем студентів.

Проблемними залишаються:

- стан матеріально-технічної та інформаційної бази;
- розподіл навчального часу на організацію і контроль різних видів СРС;
- якість навчального та методичного забезпечення;

- питання індивідуалізації і варіативності СРС;
- мотивація СРС та система її контролю;
- формування навчального навантаження викладача відповідно до вимог Болонського освітнього процесу і деякі інші.

У ситуації, що склалася, викладачі змушені переходити до нової форми проведення іспитів - тестової, яка логічно впливає з кредитно-модульної, рейтингової систем оцінювання. Однак, як показує практика, і це не вирішує проблеми. Різкий перехід на тестову форму навчання тільки дискредитує її в очах студентів і викладачів. Надмірно завантажені навчальною та «паперовою» (що в багато разів помножилася) роботою, викладачі змушені на ходу складати численні варіанти тестів, що містять у сумі сотні різноманітних питань. З огляду на те, що викладач не має достатньо часу на розроблення, апробування та розмноження цих тестів, можна зрозуміти, що їх якість у багатьох випадках залишає бажати кращого. Є ще одна серйозна обставина, що свідчить не на користь тотального тестування, особливо в галузі гуманітарних і суспільних наук. З цих дисциплін важко складати тести, які б передбачали однозначні відповіді на запитання. Крім того, вихолощується сама сутність суспільно-економічної освіти - вміння мислити, формулювати свої думки, вибудовувати логічну систему доказів, задавати ціннісні, світоглядні орієнтири всьому суспільству.

Очевидно, що за таких обставин без систематичного та повноцінного контролю з боку викладача самотійна робота студентів буде неякісною і неефективною.

Т.Г. Сухорукова

НЕОБХІДНІСТЬ РОЗВИТКУ ФІЛОСОФІЇ ОСВІТИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Реалії економіки, що швидко змінюються, вимагають відповідних змін у системі освіти. Проте важливо не лише підготувати фахівця, який знайде свою "нішу" в економічному просторі, але і створити передумови, умови, потреби, які змусили б його займатися самоосвітою усе життя. Для цього потрібне глибоке пізнання системи освіти. Базою цього процесу виступає філософія освіти.

Філософія освіти - дослідницька сфера філософії, що аналізує підстави педагогічної діяльності і освіти, його цілі і ідеали, методологію педагогічного знання, методи проектування і створення нових освітніх інституцій і систем.

Український дослідник Ю. Терещенко дає таке визначення філософії освіти: "філософія освіти – це галузь гуманітарних знань, що займається прогнозуванням розвитку освіти, створенням його стратегії, виробленням світоглядних орієнтирів навчання і виховання, внаслідок чого освіта